

Børne Blad

Udkommer hver søndag.

Nr. 39.

28de september 1902.

28de aarg.

1902

Uffled.

Børneblad

ubkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar abonnentioner, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Forklaring

over

Luthers lille Katekisme.

9de Læse.

Det tredje bud.

Om hviledagen ihu, saa du holder den hellig!

Hvad er det?

Vi skal frygte og elske Gud, saa vi ikke foragter prædiken og hans ord, men holder det helligt, gjerne hører og lærer det.

*42. Hvilken særegen befaling gav Gud Israels folk i det tredje bud?

Gud befalede Israels folk at hvile fra alt arbejde den syvende dag — sabbaten — og holde den helligt fremfor alle andre dage.

2 Mos. 20, 9. 10. Sets dage skal du arbejde og gjøre al din gerning. Men den syvende dag er sabbat for Herren, din Gud; da skal du intet arbejde gjøre.

*43. Kræver det tredje bud ogsaa af os kristne at helligholde den jødiske sabbat eller andre festdage?

Nei. Gud har i den nye pakt ophævet den jødiske sabbat og alle forbilleder, som bare vedkom jøderne.

Matt. 12, 8. Menneskens søn er herre ogsaa over sabbaten.

Rol. 2, 16. 17. Derfor dømmen ingen eder i mad eller i drikke eller i henseende til høitid eller nyhaane eller sabbat, hvilke ting er en stygge af det, som skulde komme, men legemet hører Kristus til.

Læs Rom. 14, 5. 6 og Gal. 4, 9-11.

Agterudseilet.

Aldrig i mit liv har jeg reist saa langt som i sommer, da mor, Karsten og jeg besøgte tante Ottilia og onkel Karl i Kristiania. Og saa rent uventet, som den reisen kom paa! Jeg fik næsten ikke tid til at glæde mig engang; det var saa vidt, jeg fik tid at skrive et brevkort til Mina, som var i besøg paa Horten hos sin bedstemor, og bede hende komme paa bryggen og hilse paa mig, naar jeg reiste forbi med dampskibet.

Naar vi skal ud at reise, er far altid saa forfærdelig ræd for, at vi skal komme for sent med dampskibet.

"Stynd dere, stynd dere!" siger han bare og gaar ud og ind ad dørene. Mor er kjed af det; men det hjælper ikke. Saadan er forresten alle gifte herrer, siger mor. Urimelige, naar andre skal ud, og endda værre at reise med, siger mor.

Halvanden time før dampskibet kunde ventes, maatte vi trabelere paa bryggen; for far gav sig ikke. Mor maatte sidde dernepe paa en bænk med melsække om sig paa alle kanter; men Karsten og jeg og Ola Bugta og de andre sjauerne paa dampskibsbryggen var oppe paa Villedbarden og saa efter dampskibet. Alle mennesker ønsker, det skal blive godt veir, naar de skal ud at reise; men jeg ønsker, det skal blive storm, jeg; for at dukke op og ned i bølgerne er forfærdelig gjilbt. Og saa er det saa slaut, at jeg aldrig har været sjøsyg, saa jeg ikke ved, hvorledes det er.

"Hvorledes veir tror du, vi faar, Ola Bugta?" spurgte jeg ham oppe paa Villedbarden.

Ola Bugta tog snadden ud af munden: "Na, han er sin utaføre."

Uf, saa fik vi vist godt veir idag ogsaa. Naa endelig, der saa vi en fin røg langt i vest. Karsten og jeg stubte næsten hovedfulds ned af heien for at fortælle mor, at nu saa vi røgen. Karsten havde faaet ny, lvs vaarfrakke til reisen. Han ser saa rar ud i den; for den er alifor lang til ham. Jeg tilbød mig at sige, at han lignede en lægprædikant i den, — ikke forbi, jeg har rigtignok aldrig seet en lægprædikant i lvs vaarfrakke; men Karsten blev ligesom saa lang og stikkelig at se paa med en eneste gang.

Na, der saa vi dampskibet i Kvitholmsgabet. Dampskibet ser altid saa meget interessanter ud, naar en selv skal reise med det, synes jeg. Det gjør altid en stor svingning, naar det kommer frem bag holmen, og gaar i

en stor, nydelig bue ind til bruggen. Der var mange passagerer ombord. Med det samme landgangen var lagt over, vilde jeg ombord. Men postekspeditøren puffede mig tilside: "Posten først!" sagde han. Men efter posten sprang jeg.

Na, saa rasende snodigt dette var! Fuldt af passagerer og kufferter og tiner og badsække paa dækket, og heilig dampstibslugt, og alle venterne stod paa bruggen, — og jeg var gruelig aktiv med at bære ombord moders haandkuffert og plædem; jeg var nu vist sets gange frem og tilbage over landgangen. Uf, saa mange kasser, der skulde ombord, vi kom jo aldrig afsted! Jeg nikkede og nikkede til alle paa bruggen. Tilslut nikkede jeg til Ola Bugta; men han nikkede ikke igjen, han bare vendte kraaen i munden.

Saa gif vi da endelig.

Dere kan tro, der var mange rare mennesker ombord. Naar jeg gaar paa bruggen og ser paa dampstibet, saadan som jeg pleier om dagene, saa synes jeg næsten, det er de samme mennesker, der reiser bestandig.

Bestandig er der et par gjennemblæste damer, og herrer med hattene nede i nakken, og en handelsreisende, som vil være flot og ser i tikkert paa folk, som staar to-tre meter fra ham. Men idag var der en hel del forskjellige mennesker med.

Den første, jeg lagde merke til, var en dame i graat sjal og polkastøvler, med stort tørklæde paa hovedet og slør, og briller udenpaa sløret, — nei brillerne var under sløret, og hele tiden sad hun med lukkede øjne. Tænk at være ude at rejse og saa sidde med lukkede øjne, og briller udenpaa der, og slør udenpaa der, og tørklæde udenpaa der; — hvad moro kunde hun have af at rejse, det maa jeg rigtignok spørge om. Hun reiste forresten sammen med en smal herre med et slidt plæd og en usigelig spids næse. Net som det var, gif den smale herre hen og bøjede den spidse næsen sin nedover hende, som han lugtede paa en blomst. Og hver gang sagde hun uden at aabne øjnene: "Er det sjøgang, Alfred?" Det kunde vel hun merke ligesaa godt som Alfred.

Længere borte sad der en stor, gammel dame, som reiste med en stammel. Tænk at rejse med en gul træstammel under benene! Hvis hun endda havde siddet i ro; men hun var paa farten med stammelen uafslædig. Tilslut syntes hun vist, at jeg saa akkurat passe ud til at bære stammelen for hende.

"Du smaapi'e", sagde hun — jeg hørte hun var fra Bergen — "du er nok saa snild, du, at du hjælper mig lidt." Siden kunde jeg ikke komme i nærheden af den krumme næsen hende — hun havde saadan næse, der begynder at blive krum oppe mellem øjnene — uden at der var noget, jeg skulde gjøre for hende. Værst var det med en parasol, som hun ikke kunde finde igjen.

"Der er knapper og blonder paa de svage steder paa den, min pi'e", sagde hun. Efter den anvisning fandt jeg den virkelig. Siden hørte hun mig noget sukkertø; men det saa saa klisset ud, at jeg gav Karsten det. Jeg saa, han knastede godt paa det.

Men mor havde truffet en barndomsveninde; de sad og talte sammen uafslædig. Tænk, det var to og tyve aar siden, de havde seet hinanden. Hvor rart det maatte være at se min bedste veninde Mina igjen om to og tyve aar med forlorne tænder og tre hager! Karsten var rent merkkelig; for han sad ganske stille ved siden af mor med hænderne dhyt nede i lommerne paa sin nye frakke og sagde ikke et ord.

Jeg var ikke i ro et øjeblik, jeg gif omkring hele tiden. Længst agter sad tre englændere. Tænk, jeg stjønte ikke et ord af, hvad de snaktede om, endda jeg er den flinkeste i engelsk paa skolen. Jo, yes og very, det stjønte jeg, men ikke det spor andet. Den ene af englænderne havde vist ligtorne; for han havde skaaret hul paa støvlen sin, og ubigjennem hullet stod der en stor bomuldsdot. Jeg gad vide, hvad mor vilde sige, hvis jeg gjorde det, jeg.

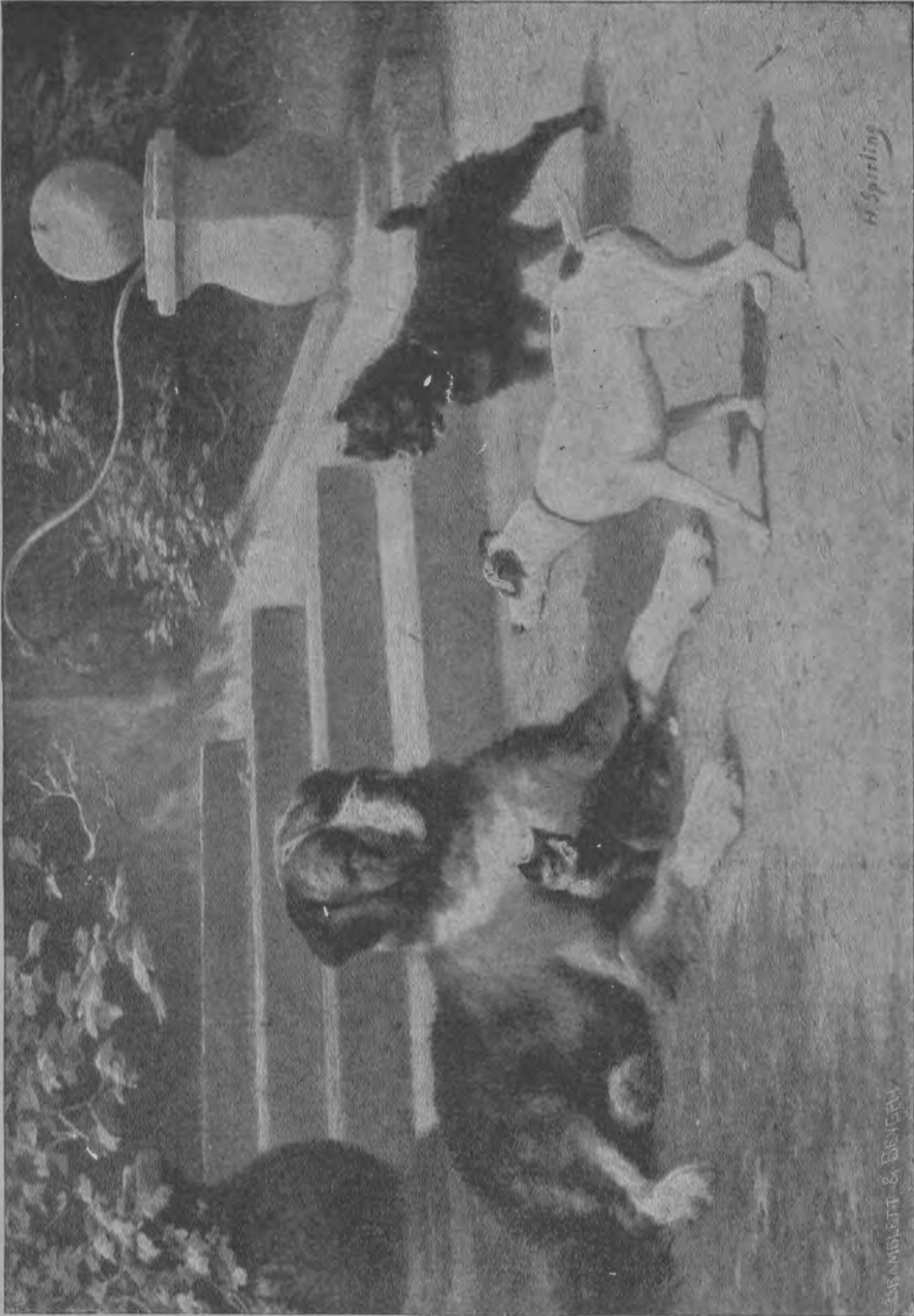
Borte for sig selv paa en bænk sad en tyk madam i fransk sjal med en stor laagekurv, som hun dukkede ned i hvert øjeblik. Der kom baade hvyøres tager og pølse op af den kurven. Hun lukkede igjen det ene øie og saa paa mig, som om hun havde lyst at høre mig noget med, og gumlede og spiste.

Net som det var, var jeg nedenunder. Det dirrede saa deiligt i skibet, naar en var nede i salonen; det klirrede i de store, hvide lamper under taget og lugtede saa hndig dampstib. Bortover de rødbrune plydses sofaerne laa der damer og herrer med plæd over sig og smaasob. Jeg tog en avis; for det saa saa flot ud at sidde og læse; men jeg havde stam ikke den mindste lyst til at læse aviser. Jeg gif straks op paa dækket igjen.

Men hvor beiret havde forandret sig! det var slet ikke saa straalende, som da vi reiste hjemmefra. "Vi faar nok hufte os paa Lange-

Et eksperiment.

Befyttet.

WIMBLET & BEVERLY

H. Spring

fundsffjorden idag", var der nogen, der sagde. Der var alt smaa hvide, toppede hølger, og vinden pib henover dækket. Na, der beghndte skibet at dukke ganske antagelig.

Ut — op — og — ned — op — og — ned!

Jeg krøb op og satte mig allerlængst agter lige ved flaget; for jeg syntes, det saa ud, som dampskibet hufkede mest der. For dere kan vide, jeg vilde gjerne ghyge saa meget som muligt.

Dampskibet lagde kursen mere ret tilhavs; skumhvide sprøiten stod op om haugen, hver gang vi var nede i hølgerne; vinden tog nogle tag i solseilet, som det skulde revne, og haaret blæste mig om kinderne; — nu lifte jeg mig, nu! Hurra!

Men hortover dækket forsvandt de lidt efter lidt, alle passagererne. Mor og hendes veninde var de første; Karsten vilkede efter dem. Mor raabte noget til mig, i det samme hun forsvandt i kahytstrappen; men jeg skjønte ikke, hvad det var.

Du deiligste verden — dette var moro; gid det gif endda længere ud tilhavs, endda længere — endda længere.

Na, der skulde damen med polkastøblerne og det graa sjal bugseres ned i kahytten. Jeg skjønner ikke, hvad Alfred tænkte paa; for ifødenfor at hjælpe hende hang han bogstabelig bare bag paa ryggen paa hende. Sandelig, om jeg troede, hun havde greiet sig saa godt med lukkede øine og polkastøpler og Alfred paa ryggen, som hun gjorde. Hun forsvandt med det altsammen nedover kahytstrappen; jeg sprang efter; for sandelig min hat havde jeg lyst at se, hvorledes hun klarde sig. Nede i trappen gif det galt; hun blev syg — hu ha! Alfred hang endnu paa ryggen og raabte ynkelig: "Bo — let — te min, — Bo — let — te min!"

Damen med stammelen var forlængst usynlig. Den gule stammel skjødte sig selv og tumlede fra den ene side til den anden. Der kom en opbarningspige op og skulde hilse fra mor, at jeg værsgod skulde komme nedenunder paa øieblikket. Det var vist det, hun havde sagt, da hun forsvandt nedover kahytstrappen.

Verne i kahytten laa mor og Karsten ligblege paa hver sin sofa. Jeg skulde lægge mig, jeg ogsaa, sagde mor. Sandelig om jeg havde nogen lyst til at lægge mig paa en sofa; nu skulde jo moroen først beghnde; men naar mor sagde det, saa —, Hurra, der ramlede kopper og tallerkener og bretter over hinanden ude i serberingsrummet, folk faldt over hin-

anden i trapperne, reisetøiet, der var ophængt ude i gangen, og de grønne forhæng for kahyttrummenes svingebe voldsomt frem og tilbage, sllig kastede skibet sig.

Men bagom et af de grønne forhæng hørte jeg i forbigarten en klagende stemme: "Er det stert sjøgang, Alfred?" Og Alfred beroligende: "Det brillianteste veir af verden; jeg forsikrer dig, brilliant; jeg skulde gjerne reise i en pram lige til Stagen!"

Pyt saa — reise i en pram over til Stagen i dette veiret, nei, det var du nok blaa for det, Alfred far! (Sluttes.)

Do gode venner.

Paa taget af min veranda har en hveps havt sit rede i hele sommer. Vi er ubmerkede venner, den flyver ud og ind, samler mad til sig og sin familie, og da jeg ikke gjør den noget ondt og den ikke mig, er vi, som sagt, gode venner. Grunden til, at vi staar paa saa god fod med hinanden, er den, at den passer sit og jeg mit.

Hvis jeg, som er den største og sterkeste, skulde beghnde at hpepe tiv med den, at trænge mig ind paa dens omraade, at stanse den i dens flugt, eller berøbe den dens mad, naar den kommer hjem med det, som den har faaet fat i — hvor uhyggeligt vilde det ikke da blive! Min nabo vilde uden tvil prøve at forsøre sig, og da er jeg bange for, at jeg vilde blive vred og kanske dræbe den stakkars hveps. Der er jo intet, som kan ærgre en nabo saa meget som det, at man blander sig ind i hans affærer.

Hvis jeg saaledes skulde blande mig ind i min nabos, hvepsens, affærer, vilde den kanske styrte paa mig og prøve at stikke mig, og saa kunde jeg komme til at trampe paa den.

Ifødenfor at udsætte os for sllige ubehageligheder levede vi i den bedste forståaelse med hinanden. Jeg har nu næsten i hele sommer sidet og skrevet i nærheden af dens rede.

Jeg liker min nabo, den er flittig, økonomisk og omtanksfuld. Vi kunde let blive ubenner, jeg behøvede bare at stikke fingeren bort paa den, sætte en stok foran aabningen til dens lille hus eller flaa efter den — bare for at vise den, at jeg er større end den. Men nei, vi er altsaa ikke fiender, men ubmerket gode venner.

Den har, som sagt, boet lige ved siden af mig hele sommeren; men endnu har vi ikke havt noget udestaaende med hinanden, og jeg tror sit-

kert, at vi heller ikke vil faa det. For et par dage siden var der nogen, som forsøgte at fornærme min gode nabo, men det fik jeg heldigvis hindret.

Hvepsen lader mig skrive i fred, og jeg hindrer den aldrig i at fylde sit spisekammer. Jeg følger dens bevægelser, beundrer dens flid og skriver denne lille artikel, mens den flyver forbi mig gang paa gang; den gør mig aldrig noget ondt; netop nu satte en af dens familie sig paa min arm, hørkede sine klæder og fløj væk igjen, idet den summede, som om den vilde takke mig, fordi den havde faaet lov til at sidde paa min frakkearm og pudse sine klæder. Ogsaa da passede jeg mit og den sit; havde vi ikke gjort det, vilde det vist ikke vareet længe, før vi var blevne ubenner.

"Hvis det er muligt, da holder fred med alle, saavidt det staar til eder!" siger bibelen.

Min ven og nabo, hvepsen, er, som I ved, af naturen forfhnet med midler til at forsvare sig, om det trænges. Hvis den tror sig angrebet, trækker den sit lille sverd, og da varer det ikke længe, før modstanderens blod flyder. Dette dens lille sverd, som den er en mester i at bruge, gjør, at den frgtes af sine brødre og søstre blandt insekterne, ja af mange andre ogsaa.

Men det er bedre, at hjærligheden driver en til at staa paa god fod med andre, end at det skal ske af frygt. Det er altid bedre at gjøre en ting, fordi det er ret og rigtigt, end fordi det er klogest eller lønner sig bedst. Vi kan ledes af simple, lave bevæggrunde til at gjøre det, som er ret; verden er fuld af beviser paa det. Og vi kan ledes af ædle bevæggrunde. Hvor godt det vilde være, om det var tilfældet oftere, end det er!

Jeg er min gode ven hvepsen meget taknemmelig for alt det, som den har lært mig i sommerens løb, og jeg haaber, den vil blive større og federe, end den allerede er, og at vi maa fortsætte at være lige gode venner.

Officeren og presten.

En officer klagede engang for en prest over, at det var saa banskeligt for en, der skulde kommandere en hær, at vise sig som en sand kristen; thi, sagde han, det var ikke muligt at holde den nødvendige tugt og orden blandt soldaterne uden at bande.

"Det var da besynderligt", svarede presten, "jeg ved dog i det mindste om en officer, som

ikke pleiede at bande, og hvis ord og vind hans undergivne dog punktlig adløb."

"Den mand maa De endelig nævne mig", sagde officeren forundret, "hos ham skulde jeg gjerne gaa i stole."

"Denne mand", svarede presten, "var en romersk høvedsmand i Kapernaum. Han kommanderede sine soldater med faa, men bestemte ord. "Kom!" sagde han til den ene, saa kom han. "Gaa!" sagde han til den anden, saa gik han. "Gjør det!" sagde han til en tredje, og saa gjorde han det. Nu skulde jeg dog tro, at hvad der var muligt i den romerske krigshær, som bestod af hedenste soldater, det maa ogsaa lade sig gjøre i en hær, hvor hver mand dog har modtaget undervisning i kristendom."

Hed lilleputs vugge.

Hvæse, hvæse, hvæse, hvæ!
Mamas lyst og papas glæde.
Englebagt, vi ber dig træde
til hans lille leie ned,
lhse over ham Guds fred!

Hvæse, hvæse, hvæse, hvæ!
Du blev gi't os af Gud Faber,
som ei sine negte lader
nogen glæde, sand og stjern.
Derfor fik og vi en søn.

Hvæse, hvæse, hvæse, hvæ!
Lunt og blødt i buggen hviler
gutten vor, saa sødt han smiler,
fer i mamas øine ind,
tænder jubel, fryd i sind.

Hvæse, hvæse, hvæse, hvæ!
Disse øine, dybbblaa blanke,
ubrendende omkring de vanke;
men de bærer ogsaa bud
om en hellig, hjærlig Gud.

Hvæse, hvæse, hvæse, hvæ!
af Gud Faber du blev fænnet,
stjænket Anden, barnenabnet
Gud med dig har sluttet pakt
imod synd og Satans magt.

Hvæse, hvæse, hvæse, hvæ!
Gud, velsign du og bevare
gutten vor fra synd og fare!
Favn ham, led ham, at han maa
altid i dit samfund staa! M. N.

Afsked.

O, hvor er dog afskeden søer,
naar man skal skilles fra dem, man har kjær.
Ret man kan merke
baandet, det sterke,
baandet, der bandt vore hjerter nær.

O, hvor er dog afskeden tung —
saadan at skilles, imens man er ung.
Tiden bortrinder,
ungdommen svinder;
alt mens vor elskov dog evig er ung.

O, hvor er dog afskeden trist;
men at vi skal mødes, vi haaber for vist.
Da vi fornemmer
lykken og glemmer
alt, hvad vi led for at samles tilsidst.

R. E. W.

Et eksperiment.

Vi ældre er nødt til at erklære, at skole-
undervisningen i vore dage drives
langt mere praktisk og grei end før i tiden.
Om vi aldrig besøger et skoleværelse, skjøn-
ner vi det alligevel ved at slaa op en af de
nu brugelige skolebøger.

Gutterne paa vort billede har tydeligvis
lært baade fysik og matematik, og læreren
har faaet dem interesseret for disse saa vig-
tige fag. Hvad vil disse gutter drive det
til? Ja, det ved jeg sandelig ikke. Men at

de en vakker dag kan komme til at tage pa-
tent paa en eller anden opfindelse skalde ikke
forundre mig det mindste, siden de allerede
i den alder foretager slike eksperimenter.

Bekjyttet.

„Leve som hund og kat.“ Har du hørt
det ord? Har du ikke, ved du vist
alligevel, at hund og kat ikke pleier være vi-
dere fine venner. Gaar saaledes en hund se
en kat ube paa en vej, kan du være omtrent
sikker paa, at den straks setter efter, og kan
katten se sit snit til det, farer den da straks
op i et træ for at være i sikkerhed. Men
hund og kat kan være rigtig gode venner;
ja, det er gjerne tilfældet, naar de har boet
sammen en stund i samme hus. Paa vort
billede ser vi to hunde, der synes at ville
have fat i pus, men den sidder saa tryk
mellem forlabberne paa Trofast; og saa
længe den er der, kan nok de to hunde ønske
at faa fat i katten, men opnaa sit ønske —
det gjør de sandelig ikke.

Opl. paa billedgaade i nr. 37.

Frosken lever baade i vand og paa land.

Gaade.

Nabnet paa det nittende aarhundredes mest
bekjendte dronning bliver til et guttenavn, naar
de to sidste bogstaver tages bort. Hvilket er
nabnet?

Billedgaade.

E 10 D 1 d = 1 m

1 g

Af Hans Hansen.